

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת בא

ליל שימורים

"ליל שמרים הוא לה' להוציאם מארץ מצרים
הוא הלילה הזה לה'
שמרים לכל בני ישראל לדרתם" (שמות יב, מב).

המילה "שמרים" מופיעה פעמיים בפסוק, בתחילתו ובסופו. על פי הפרשנים משמעות המילה שונה בכל אחת מהופעותיה. בתחילת הפסוק היא מבטאת את ההמתנה והציפייה של הקב"ה לליל הגאולה: "ליל שמרים הוא לה'", בסופו של הפסוק היא מדגישה את שמירת המצוות: "שמרים לכל בני ישראל לדרתם". הקב"ה מבטיח כי בכל הדורות יסבו יחדיו בלילה זה כל משפחות ישראל, יקיימו את מצוות הלילה ויספרו על גאולת מצרים. הבטחה זו התקיימה, ועד ימינו-אנו ליל הסדר נחגג בכל בתי ישראל, גם בבתי המשפחות שאינן מקפידות על שמירת כל המצוות.

הצלע המרכזית של הפסוק – "הוא הלילה הזה לה'" – מורה מחד גיסא כי עיקרו של הלילה הוא לה', שהרי בזכות לילה זה אנו יודעים שיש אלוקים בעולם, ומאידך גיסא שאנו עדיין מצויים בלילה, הואיל וגאולת מצרים לא הייתה גאולה שלמה.

מאז גאולת מצרים ועד הנה עבר עמנו קשיים עצומים, רדיפות ועינויים, אך לילה זה נטע בליבנו תקווה ואמונה שנצליח לצאת מכל צרה וצוקה עד בוא הגאולה השלמה. מהלילה הזה, ליל היציאה ממצרים, אנו שואבים את כוחות ההתמודדות עם כל לילות ההיסטוריה, בידיעה שפנינו מועדות אל יום הגאולה הנכסף.

לשון "שמרים לכל בני ישראל לדרתם" מבטאת גם היא ציפייה. בכל הדורות אנו מצפים ומייחלים שנמשיך לטפס שלב אחר שלב בסולם הגאולה עד אשר נגיע אל השלב העליון, היציאה האחרונה מחשכת הלילה אל אור הגאולה השלמה.

אשרינו שאנו זוכים בדורנו לראות את קיום הבטחת ה' – מ"ליל שמרים הוא לה'" ל"שמרים לכל בני ישראל לדרתם".

שאל דוד בוצ'קו